

DOLNOŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

52722987

PP/4565618

ul. Władysława Łokietka 11, 50-243 Wrocław
tel. 71 322 02 83, 71 395 80 10

WYDZIAŁ PLANOWA

wpl.

13-12-2024

L.dz. 448776

POSTANOWIENIE nr 951/2024

Wrocław, dnia 7 grudnia 2024 r.

A. Smolinski

dwkz@dwkz.pl
ePUAP: /dwkz/skrytka
<http://wosoz.ibip.wroc.pl/public/>

URZĘD MIEJSKI WROCŁAWIA
KANCELARIA OGÓLNA

wpl. 12-12-2024

Podpis: Michał Pieniądz

WZN.5150.243.2024.AP
RKP-55640/2024

Działając na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 3, art. 20, art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 4, ustawy dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2024 poz.1292 t.j.), art. 17 pkt 6 lit. b, art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1w zw. z art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2024, poz.1130 zm.), w zw. z art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn.zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 19.11.2024 r. Dyrektora Departamentu Urbanistyki i Architektury w Urzędzie Miejskim Wrocławia (pismo symbol WPL-DPP1.6721.5.2023 (data wpływu: 25.11.2024 r.)

odmawiam uzgodnienia

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 811 w rejonie ulic Kowalskiej i Chłopskiej we Wrocławiu

- części graficznej, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego postanowienia,
- części tekstowej stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego postanowienia i uzasadnienia oraz ustalam warunki, na jakich uzgodnienie tego planu może nastąpić.

I. W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego:

W **strefie ochrony konserwatorskiej** dotyczącej krajobrazu kulturowego wskazanego na rysunku planu:

- należy w paragrafie 6 punkt 4c usunąć zapis dopuszczający rozbudowę zabytkowych obiektów o klatkę schodową oraz taras;
- należy wprowadzić zapis, mówiący o dopuszczeniu na przedmiotowym obszarze budynków o elewacjach tynkowanych, o dachach krytych dachówką ceramiczną o odcieniu ceglastym;
- należy skorygować ustalenia w jednostce **1MN**:
 - Należy obniżyć dopuszczalną wysokość zabudowy do 9 m;
 - Należy skorygować dopuszczalne dachy jako dachy dwuspadowe symetryczne;
- należy skorygować ustalenia w jednostce **2MN oraz 2MN (A) (B)**:
 - Należy obniżyć dopuszczalną wysokość zabudowy do 9 m;
 - Należy skorygować dopuszczalne dachy jako dachy dwuspadowe symetryczne;
- należy skorygować ustalenia w jednostce **1U**:
 - Należy skorygować dopuszczalne dachy jako dachy dwuspadowe symetryczne o kącie nachylenia 40-45 stopni;
- należy skorygować ustalenia w jednostce **2MN**:
 - Należy obniżyć dopuszczalną wysokość zabudowy do 9 m;

- Należy skorygować dopuszczalne dachy jako dachy dwuspadowe symetryczne;
 - Należy przewidzieć uzupełnienie układu zabudowy od strony ulicy Kowalskiej oraz Chłopskiej w nawiązaniu do historycznych tendencji w zakresie linii zabudowy, wysokości, kątu nachylenia i kształtu połaci dachowych;
- należy skorygować ustalenia w jednostce **1KKK**:
- należy wykluczyć możliwość wprowadzenia w przedmiotowej jednostce budowli o wysokości 50 m;
- należy skorygować ustalenia w jednostce **2KDD**:
- należy wprowadzić strefę zieleni na terenie historycznego skweru;

II. W zakresie ochrony zabytków archeologicznych:

Dla obszaru w granicach oraz zasięgu oddziaływania stanowiska archeologicznego nr 5/91/79-29 AZP (osada- późne średniowiecze, ślad osadniczy- epoka brązu) należy wprowadzić ustalenie zawarte we wnioskach do planu (pismo WZN.5150.194.2023.AP z dnia 09.08.2023r.) tj: dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi, wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, za pozwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nałożenie w/w warunków wynika z: art. 4 pkt 6, art. 6 ust. 1 pkt 1 i 3, art.19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1292 ze zm.).

UZASADNIENIE

Dyrektor Departamentu Urbanistyki i Architektury, działając na podstawie Upoważnienia Prezydenta Wrocławia, w Urzędzie Miejskim Wrocławia pismem z dnia 19.11.2024 r. znak: WPL-DPP1.6721.5.2023, (data wpływu: 25.11.2024 r.) przedłożył Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków do uzgodnienia projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp) nr 811 w rejonie ulic Kowalskiej i Chłopskiej wraz z uzasadnieniem, rysunkiem planu i prognozą oddziaływania na środowisko, do którego przystąpiono w trybie art. 17 pkt 6 lit. b, art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130), ustalając 14-dniowy termin na dokonanie uzgodnienia.

Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w związku z zawiadomieniem z dnia 20.07.2023 r. Urzędu Miejskiego Wrocławia o przystąpieniu do sporządzenia ww. mpzp sformułował pismem z dnia 09.08.2023 r. wnioski i uwarunkowania konserwatorskie dla przedmiotowego obszaru.

Kompetencje organu ochrony zabytków dla tego obszaru wynikają z faktu, że część obszaru objętego zapisami miejscowego planu znajduje się na terenie historycznego układu urbanistycznego dzielnicy Kowale, ujętego w gminnej ewidencji zabytków prowadzonej na podstawie Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 12549/2014 z dnia 24.11.2014 r. Na ww. obszarze znajdują się budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków (budynek mieszkalny przy ul. Kowalskiej 74, ul. Chłopskiej 2, mobilizacyjny schron piechoty U-8 oraz przystanek kolejowy Wrocław-Kowale).

W myśl art. 3 pkt 12, dzielnica Kowale w granicach określonych w karcie adresowej, wyżej cytowanej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami historyczny układ urbanistyczny to przestrzenne założenie miejskie zawierające zespoły budowlane, pojedyncze

budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym sieci dróg.

W myśl art. 3 pkt 1 obiekty budowlane na terenie obszaru, ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków, spełniają definicję zabytku rozumianego jako nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Ochrona historycznego układu urbanistycznego ma na celu trwałe zachowanie jego historycznego rozplanowania, kompozycji przestrzennej oraz gabarytów budynków rzutujących na sylwetę układu. Oznacza to między innymi zachowanie w niezmienionym kształcie rozplanowania placów i ulic, ich przebiegu, szerokości i przekroju, układu i sposobu zagospodarowania poszczególnych parceli, a także zachowanie gabarytów obiektów, linii zabudowy oraz proporcji wysokościowych obiektów architektonicznych i rozwiązań formalnych kształtujących sylwetę całego układu oraz krajobrazu kulturowego ulicy Kowalskiej i Chłopskiej.

Wnioski konserwatorskie w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego z dnia 09.08.2023 r. wskazywały na konieczność uwzględnienia w procesie planistycznym takich rozwiązań formalno-przestrzennych, które nie spowodują degradacji wartości układu urbanistycznego dawnej wsi Kowale, która w okresie międzywojennym przerodziła się w dzielnicę podmiejską. Zasygnalizowano, że działania inwestycyjne przy zabudowie powinny być zharmonizowane z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, gęstości zabudowy, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokością dachu oraz użytych materiałów wykończeniowych.

Historia miejscowości Kowale sięga XIII wieku. Jest to jedna z najstarszych wsi znajdujących się w okolicy Wrocławia. Najstarsza część dawnej wsi Kowale posiada charakterystyczny wrzecionowaty kształt, z typowymi wiejskimi zagrodami usytuowanymi wzdłuż obecnej ul. Chłopskiej (np. ul. Chłopska 18, 24) i Kowalskiej (np. ul. Kowalska 87), w jego północno zachodniej części (na terenie obecnej dz. nr 41/1 i 91/2) usytuowana była niegdyś duża zagroda z budynkiem mieszkalnym określanym w przekazach ikonograficznych mianem pałacu. Był to budynek mieszkalny, założony na rzucie prostokąta, przekryty dachem dwuspadowym, o prostej, zwartej bryle i skromnym detalu architektonicznym. Analiza źródeł kartograficznych dowodzi, że przestrzenny rozwój miasta odbywał się w kierunku południowym, gdzie zlokalizowane były niegdyś trzy cegielnie (przy obecnej ulicy Czajczej, Wilgotnej). Prowadziła do nich ulica Działdowska, stanowiąca do dziś czytelny w układzie trakt komunikacyjny. W późniejszym okresie u zbiegu wcześniej wspomnianej ulicy powstała fabryka sztucznego jedwabiu (zespół fabryki ujęty został w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków). W 1922 roku poprowadzone zostało do Kowal połączenie kolejowe, które zespoliło je z dominującym organizmem miejskim – Wrocławiem i dało impuls do rozwoju zabudowy w kierunku południowym i południowo-zachodnim. Tory kolejowe poprowadzone zostały po południowo-zachodniej i południowej stronie Kowal, pomiędzy zabudową mieszkaniową, a terenami przemysłowymi. Na terenie objętym opracowaniem znajduje się zabytkowy przystanek kolejowy. Wieś Kowale włączona została w granice miasta Wrocławia wraz z okolicznymi osiedlami w 1928 roku. W latach '30 i '40 nastąpił wzmożony ruch budowlany spowodowany ww. wydarzeniami, którego celem była urbanizacja obszaru. W tym okresie powstała historyczna zabudowa na obszarze objętym opracowaniem. Jak wynika z analizy źródeł kartograficznych (mapa z 1942 roku) zabudowa przy ul. Chłopskiej i Kowalskiej była usytuowana wzdłuż jej przebiegu (np. ul. Kowalska 80, 74, 73, 71). U zbiegu ulic Chłopskiej oraz Kowalskiej historycznie funkcjonował skwer, pośrodku którego historycznie umiejscowiono pomnik ku czci ofiar pierwszej wojny światowej. Dzielnicą Kowale do tej pory utrzymała swój podmiejsko-wiejski charakter, który cechuje się w dużej mierze zachowanym wiejskim układem funkcjonalno-przestrzennym oraz licznie reprezentowaną, niskogabarytową zabudową jednorodzinną. Szczególnie chronione są przez to jej główne ulice (Kowalska, Chłopska, Działdowska), które jak wskazano powyżej są zrębem historycznego układu urbanistycznego podlegającego ochronie konserwatorskiej, stanowiąc namacalny dowód historii dawnej wsi Kowale, miasta Wrocławia i rozwoju jego poszczególnych dzielnic,

a także jego obrzeży. Istniejące budynki jednorodzinne, historyczne i współczesne, będące uzupełnieniem układu zabudowy na jej tyłach, komponowane są jako zwarte bryły, mają zwykle jedną-dwie kondygnacje, plan prostokąta, dach dwuspadowy symetryczny kalenicą zwrócony równolegle oraz prostopadłe do strony ulicy Kowalskiej oraz Chłopskiej; rytmicznie rozdysponowane elewacje wykończone są oszczędnie, tynkowane, w przypadku zabudowy uzupełniającej dostosowując się do tradycyjnych lokalnych technik i materiałów.

Rozpatrując przedstawiony projekt miejscowego planu stwierdzono, że plan ten nie spełnia wymogu art. 15 ust. 2 pkt 4 wyżej cytowanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj. nie zawiera w całości wnoszonych przez tut. organ wniosków, dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i kształtowania ładu przestrzennego, w szczególności w odniesieniu do planowanego zagospodarowania części terenów w zabytkowym obszarze, które w proponowanym zakresie i formie negatywnie rzutują na zachowanie historycznego środowiska kulturowego i walory chronionego krajobrazu. Niektóre ustalenia szczegółowe jednostek ww. zakresie uznaje się za sprzeczne z wymogami ochrony konserwatorskiej określonymi dla stref ochrony konserwatorskiej (zachowania historycznych wysokości zabudowy, uzupełnienia układu o budynki o tradycyjnych dla miejscowości materiałach wykończeniowych), a także wydają się być sprzeczne z nadesłanym wraz z projektem planu uzasadnieniem do projektu Uchwały, który mówi o wprowadzeniu ustaleń umożliwiających harmonijne uzupełnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej w zgodzie z okoliczną zabytkową zabudową dawnej wsi Kowale.

Organ konserwatorski po analizie przedłożonych materiałów stwierdził, co następuje:

- zapisy planu umożliwiają rozbudowę zabytkowych budynków (np. budynku mieszkalnego wielorodzinnego, przystanku kolejowego) o klatki schodowe oraz tarasy, podczas gdy przedmiotowe obiekty to budynki o zwartych skończonych bryłach, które rozbudowane o ww. elementy mogą utracić swoje historyczne cechy. Nie należy dopuszczać do rozbudowy przedmiotowych budynków o ww. elementy, gdyż będzie to miało negatywny wpływ na ich wartości zabytkowe.

- **nie zapewniono w zapisach planu harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy w strukturę historycznego układu urbanistycznego** – w planie dopuszczona jest wysokość zabudowy 12 m. Stan istniejący zabudowy na przedmiotowym terenie, który w dużej mierze kształtowany jest przez historyczną zabudowę układu to budynki jednorodzinne, które posiadają 9 m wysokości, dwie kondygnacje plus poddasze użytkowe. Podwyższenie wysokości na przedmiotowym obszarze będzie skutkowało postępującą degradacją jego wartości zabytkowych poprzez wprowadzenie budynków o ahistorycznych wartościach, nie dostosowanych do podstawowych cech lokalnej zabudowy. Należy zauważyć, że wysokość zabudowy 12 m posiadają jedynie budynki historyczne wielorodzinne. Organ konserwatorski w wnioskach do planu postulował podyktowanie w zapisach planu wysokości historyczną zabudową dzielnicy, co nie zostało w planie uwzględnione.

- w zakresie wprowadzanych na obszarze objętym opracowaniem geometrii dachów – również przedmiotowy plan dopuszcza zbyt dużą dowolność w tym zakresie, w oderwaniu od zachowanych historycznych cech zabudowy. Na przedmiotowym obszarze dominuje zabudowa o dachach symetrycznych dwuspadowych (ul. Chłopska 2, ul. Kowalska 78a, 74, 70ab). W związku z powyższym nowe inwestycje powinny zachowywać podstawowe cechy zabytkowej kompozycji przestrzennej uzupełniając układ zabudowy o budynki zgodne z tymi parametrami. Współczesna zabudowa o niedostosowanej do historycznego układu geometrii dachów (np. dachy wielospadowe o rozbrylonej formule, ul. Chłopska 2a) nie zdominowała obszaru na tyle, by można było mówić o jej dominującej tendencji.

- sylwetę historycznego układu urbanistycznego dzielnicy Kowale kształtuje zabudowa o dachach pokrytych dachówką ceramiczną o odcieniu ceglastym i elewacjach tynkowanych (np. Kowalska 73, 71, 74, 80 wraz z budynkiem gospodarczym ul. Chłopska 2. Przedmiotową historyczną tendencję przyjęła również zabudowa współczesna np. Kowalska 70ab, 78a, 76. Dogłaszanie układu zabudową o innych materiałach wykończeniowych doprowadzi do oderwania przedmiotowego terenu od jego kontekstu historyczno-kulturowego. Dowolność w materiałach dla zabudowy zabytkowego obszaru będzie prowadziła do zabudowywania go w

sposób odmienny od historycznych tendencji. Wprowadzenie przedmiotowych wytycznych będzie umożliwiało przyszłym inwestycją dostosowanie się do wymogów konserwatorskich, tak by zapewnić trwałe zachowanie układu urbanistycznego.

- Organ poddał analizie zapisy dla jednostki 1U, które linią zabudowy próbują odwzorować przydrożną zabudowę historyczną przy ul. Kowalskiej. Po analizie sposobu zagospodarowania najbliższego sąsiedztwa jednostki (ul. Kowalska 74, 73, 71), które zabudowane jest budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi o dachach dwuspadowych symetrycznych o wysokim kącie nachylenia połaci (około 40-45 stopni). W ocenie organu ochrony zabytków w celu odpowiedniego uzupełnienia przydrożnego układu zabudowy należałoby w przedmiotowej jednostce wprowadzić zapisy dostosowujące się do historycznego kształtowania bryły dachu – zwłaszcza, że zaproponowana linia zabudowy dopuszcza powtórzenie linii zabudowy sąsiadującego zabytkowego obiektu.

- Wyżej wymienione uwagi i spostrzeżenia dotyczą również sposobu zagospodarowania przydrożnego odcinka (od strony ul. Kowalskiej) jednostki 2MN, które utrwalają zagospodarowanie przedmiotowego terenu jako strefy zieleni. Organ ochrony zabytków stoi na stanowisku, że w przypadku ww. przestrzeni należałoby rozważyć wprowadzenie w jednostkach możliwości zabudowy przyulicznej w nawiązaniu do charakteru zabudowy historycznej (jej linii, wysokości, kształtu i kąta nachylenia dachu). Pozostawianie pustych przestrzeni w miejscu, gdzie wyraźną tendencją historyczną było jej koncentracja prowadzi do utrwalania negatywnych tendencji.

- W jednostce 1KKK, która jest teren kolejowym z zachowanym zabytkowym przystankiem kolejowym dopuszczono wprowadzenie budowli o wysokości 50 m. W ocenie organu ochrony zabytków wprowadzenie obiektu o wskazanej wysokości zabudowy negatywnie wpłynie na zachowane historyczne związki przestrzenne w okolicy ul. Kowalskiej i terenu dworca, który podyktowany jest głównie ekspozycją ww. budynku. Nie należy lokalizować tak wysokich obiektów przy zabytkowym budynku, który mierzy około 10 metrów, gdyż zdominuje to jego rolę jako obiektu z zachowanym związkiem przestrzenno-funkcjonalnym, kształtującego przedmiotową jednostkę.

- W planie w jednostce 2KDD nie zapewniono strefy zieleni w istniejącym historycznym skwerze (na którym niegdyś umieszczony był pomnik dla ofiar I wojny światowej), który jest akcentem urbanistycznym zbiegu ulicy Chłopskiej i Kowalskiej. Nie wprowadzenie przedmiotowej strefy będzie skutkowało możliwością jego utwardzenia, nie zapewniając mu funkcjonowania jako terenu zielonego. Będzie to negatywnie rzutowało na wartości zabytkowe chronionego układu urbanistycznego, poprzez eliminację istotnego elementu go kształtującego.

- Niepełny zapis dotyczący **ochrony stanowiska archeologicznego** nr 5/91/79-29 AZP: osada- późne średniowiecze, ślad osadniczy- epoka brązu (a zawarty we wnioskach do przedmiotowego planu), skutkuje brakiem należytej ochrony konserwatorskiej. Zapis §6 pkt 8 odnoszący się ochrony „potencjalnych zabytków archeologicznych” jest w ocenie organu nieadekwatny do sytuacji. W tym przypadku zabytek nie jest „potencjalny”, stanowi bowiem zaewidencjonowane stanowisko archeologiczne, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Ochrona wartości kulturowych w warstwie podziemnej, jest ważnym celem społecznym realizowanym przez władze samorządowe i służby konserwatorskie. Ustalenia dotyczące wymogu przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi, przewidzianych przy realizacji inwestycji związanych z pracami ziemnymi w obrębie stanowiska i granicach jego strefy ochrony są wymogiem niezbędnej do realizacji w/w celów ochrony.

Proponowane rozwiązania, pominięcie wskazanych uwarunkowań oraz błędne w części uwarunkowania negatywnie rzutują na ochronę zachowanego dziedzictwa kulturowego. Zgodnie z art. 4 ust. 6, art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w powiązaniu z art. 18 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w koncepcji, strategiach, analizach, planach i studiach określa się rozwiązania niezbędne dla zapobiegania zagrożeniom dla zabytków oraz zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji. Wniesienie powyższych ustaleń wskazanych w sentencji postanowienia jest z punktu widzenia

konserwatorskiego owym niezbędnym rozwiązaniem. W myśl art. 15 ust 1 i 2 cyt. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt planu musi być zgodny z przepisami odrębnymi, w tym z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wobec braku w tekście uchwały w/w zapisów oraz odpowiednich oznaczeń na rysunku planu, a także niekorzystnych dla zachowania zabytkowego historycznego układu urbanistycznego oraz zabytkowych budynków należało stwierdzić, iż przedmiotowy projekt planu nie zawiera koniecznych ustaleń dotyczących ochrony zabytków na tym terenie i narusza zasady ochrony zabytków. Organ ochrony zabytków, związany wolą ustawodawcy wyrażoną w przepisie art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nie może zatem wyrazić merytorycznej akceptacji dla zaproponowanych rozwiązań.

Wobec powyższego należało odmówić uzgodnienia przedłożonego projektu planu.

Odmowa uzgodnienia przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie niweluje uzyskania w przyszłości akceptacji. Ocena pozytywna będzie możliwa po wprowadzeniu korekt, wskazanych przez organ ochrony zabytków.

Pouczenie: Zgodnie z art. 141 § 2 Kpa na niniejsze postanowienie przysługuje stronom zażalenie, które za moim pośrednictwem w ciągu 7 dni, licząc od daty doręczenia niniejszego pisma, można wnieść do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego w Warszawie.

Dolnośląski
Wojewódzki Konserwator Zabytków

Daniel Gibski

Spełniono obowiązek wynikający z RODO.

Otrzymują:

1. Urząd Miejski Wrocławia, Wydział Planowania Przestrzennego

Do wiadomości:

1. aa. Wrocław, Kowalska, Chłopska

AP/AFD

Sprawę prowadzi Inspektor Wydziału Zabytków Nieruchomych Aleksandra Piotrowicz; a.piotrowicz@dwkz.pl; tel. 71 395 80 62 (w godz 9.00-12.00)